

คำนิยม หนังสือ “พัฒนาการการประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าประเทศไทย ศาสตร์และศิลป์การสร้างสังคมและทรัพยากรมนุษย์”

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอังคารที่ 05 พฤศจิกายน 2013 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอังคารที่ 05 พฤศจิกายน 2013 เวลา 09:59 น.

การรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน หรือชุมชน ของนักวิชาการ ดำเนินการเพื่อนำผลงานวิชาการมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และช่วยกันให้คำแนะนำให้ยกระดับผลงานวิชาการ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เป็นกลไกสำคัญยิ่งของการพัฒนาวิชาการ

คำนิยม หนังสือ “พัฒนาการการประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าประเทศไทย ศาสตร์และศิลป์การสร้างสังคมและทรัพยากรมนุษย์”

คำนิยม

หนังสือ “พัฒนาการการประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าประเทศไทย ศาสตร์และศิลป์การสร้างสังคมและทรัพยากรมนุษย์”

ศ. นพ. วิจารณ์ พานิช

ประธานมูลนิธิสถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (ม.สคส.)

.....

ผมขอขอบคุณ ดร. เกียรติศักดิ์ ศรีพิมานวัฒน์ บรรณาธิการ ที่ให้เกียรติผมเขียนคำนิยมหนังสือเล่มนี้ ทั้งๆ ที่ผมไม่มีความรู้เรื่องวิศวกรรมไฟฟ้าเลย ผมเดาว่าคงเป็นเพราะชื่อรองของหนังสือ คือ “ศาสตร์และศิลป์การสร้างสังคมและทรัพยากรมนุษย์”

ดร. เกียรติศักดิ์ และผมมีจิตร่วมกันในเรื่องนี้

หลังจากได้อ่านต้นฉบับของหนังสือ ผมก็เกิดปิติ ที่ได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ของพัฒนาการ ที่ไม่ใช่แค่ของการประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าของประเทศไทย ที่ดำเนินการมาครบ ๓๕ ปีเท่านั้น แต่ได้เรียนรู้พัฒนาการของศาสตร์ด้านวิศวกรรมไฟฟ้าของประเทศไทยทั้งหมดทีเดียว และเป็นช่วงเวลาที่ยาวกว่า ๓๕ ปี การได้เห็นภาพรวมของเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นบ่อเกิดของปัญญา หนังสือเล่มนี้จะเป็นขุมปัญญาของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวงการวิศวกรรมไฟฟ้า ไปอีกนานเท่านาน

ผมติดใจคำพูด (ที่จริงเขียน) ของ ศ. ดร. ไพรัช ธัชยพงษ์ ในบทที่ ๖ ที่กล่าวว่า “โดยหลักการแล้ววิศวกรรมไฟฟ้าก็คือฟิสิกส์ประยุกต์ วิศวกรรมไฟฟ้าก็คือนักฟิสิกส์ประยุกต์”

ในบทที่ ๗ เป็นเรื่องของนักฟิสิกส์ คือ ศ. ดร. สุทัศน์ ยกส้าน ที่ช่วยตอกย้ำคำกล่าวของ ศ. ดร. ไพรัช ธัชยพงษ์ ว่า ศาสตร์ด้านวิศวกรรมไฟฟ้า จะก้าวหน้าได้ ต้องมีพื้นฐานวิชาการที่มั่นคง และผมขอเพิ่มเติมว่า ต้องมีการเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นๆ อย่างกว้างขวางและเหมาะสมด้วย

การเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่นเกิดขึ้นได้ง่าย หรือเป็นอัตโนมัติ ณ จุดประยุกต์ใช้ความรู้ คือ ณ จุดของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือพัฒนากระบวนการนั้น ต้องนำเอาความรู้จากศาสตร์ต่างๆ มาใช้อย่างบูรณาการ ผมเคยอ่านพบว่า ในบริษัทยักษ์ใหญ่อันไอที มีการจ้าง นักมานุษยวิทยาสังคม (Social Anthropologist) มาทำหน้าที่ในหน่วยศึกษาความสัมพันธ์กับลูกค้า มีหน้าที่เดินทางไปในประเทศต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมการใช้เครื่องมือไอทีของผู้คน สำหรับนำมาบอกฝ่ายพัฒนา hardware และ software ให้พัฒนาให้เหมาะสมต่อพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้า

ผมจึงมีข้อเสนอต่อคณะผู้จัดการประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าประเทศไทย ว่าควรพิจารณายกระดับการประชุมนี้ใน ๒ ประเด็นใหญ่ (๑) คือการส่งเสริมให้ฝ่าย “ผู้ใช้” หรือฝ่ายอุตสาหกรรม/ธุรกิจ นำเอาประสบการณ์ประยุกต์ใช้ความรู้ของตน (เท่าที่จะเปิดเผยได้) มานำเสนอในที่ประชุม ซึ่งจะนำไปสู่โจทย์วิจัยให้แก่นักวิจัยในมหาวิทยาลัย ให้ทำวิจัยตามโจทย์ที่สอดคล้องกับความต้องการของฝ่ายผู้ใช้ และนำไปสู่ความร่วมมือกัน และ (๒) การเชิญชวนให้นักวิจัยสาขาอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ที่มีผลงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการบริโภคสินค้าที่มีเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้าอยู่ภายใน ให้มานำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมวิศวกรรมไฟฟ้าประเทศไทยด้วย

หนังสือเล่มนี้ ไม่ได้เป็นหนังสือประวัติศาสตร์ของการประชุมวิชาการเท่านั้น

แต่นำเสนอเรื่องราวที่นำไปสู่พัฒนาการของศาสตร์ด้านวิศวกรรมไฟฟ้าของประเทศไทย อย่างน่าสนใจยิ่ง ดังตัวอย่างบทที่ ๘ ศ. ดร. ไมโนะ ไกรฤกษ์ นักวิชาการสายพันธุ์ไทยแท้ และบทที่ ๑๐ บทบาทวิศวกรสตรี รศ. ดร. ทิพรรัตน์ วงษ์เจริญ ซึ่งจะสร้างแรงบันดาลใจให้แก่นักวิชาการรุ่นหลังได้เป็นอย่างดี วิธีคิดในการพัฒนาตนเอง สร้างโอกาสแก่ตนเอง แบบไม่เดินตามแนวที่ปฏิบัติกันโดยทั่วไป ของ ดร. ทิพรรัตน์ น่าสนใจมาก

ที่จริง ทุกบทของหนังสือเล่มนี้ ให้ความรู้ และให้ข้อคิดที่มีคุณค่าสูงส่ง ทั้งสิ้น โปรดอ่านคำแนะนำของบรรณาธิการ เพื่อให้ได้คุณค่าในภาพรวม

หนังสือเล่มนี้บอกเราว่า การรวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน หรือชุมชน ของนักวิชาการ ดำเนินการเพื่อนำผลงานวิชาการมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และช่วยกันให้คำแนะนำให้ยกระดับผลงานวิชาการ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เป็นกลไกสำคัญยิ่งของการพัฒนาวิชาการ

วิชาการที่เป็นเป้าหมายของหนังสือเล่มนี้คือ วิศวกรรมไฟฟ้า ซึ่งในช่วงเวลา ๓๕ ปีที่ผ่านมา มีการขยายตัวพัฒนาการเชื่อมโยงออกไปอย่างกว้างขวาง ทำคุณประโยชน์แก่มนุษยชาติ เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของผู้คนอย่างเหลือคณา

วิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าใน ๓๕ ปีข้างหน้า จะก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งกว่า ๓๕ ปีที่ผ่านมา และผมขอทำนายว่า พัฒนาการจากมุมมองของฝ่ายธุรกิจ หรือฝ่ายประยุกต์ จะมีน้ำหนักไม่น้อยกว่าพัฒนาการของฝ่ายวิชาการโดยตรง ดังนั้นคณะผู้จัดการประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าประเทศไทย จึงควรพิจารณาเชื้อเชิญ “นักวิชาการ” หรือจริงๆ แล้วคือนักพัฒนา จากภาคธุรกิจเอกชน เข้าร่วมเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วย ผมคิดว่า นักวิชาการหรือนักพัฒนาในภาคธุรกิจเอกชนนี้แหละ คือผู้ดำเนินการข้าม “หุบเหวระยะ” ที่ระบุในบทความของ ศ. ดร. ไพรัช ธัชยพงษ์

และต้องไม่ลืมเชิญชวน นักวิจัย/พัฒนา ในสาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เข้าร่วมด้วย

ผมขอขอบคุณคณะผู้จัดทำหนังสือ “พัฒนาการการประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าประเทศไทย ศาสตร์และศิลป์การสร้างสังคมและทรัพยากรมนุษย์” เล่มนี้ แทนสังคมไทย ผมเชื่อว่า หนังสือเล่มนี้จะทำหน้าที่สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ นักวิชาการและนักพัฒนาวิศวกรรมไฟฟ้าของไทยรุ่นใหม่ ไปอีกนานเท่านาน

วิจารณ์ พานิช

๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

คำนิยม หนังสือ “พัฒนาการการประชุมวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้าประเทศไทย ศาสตร์และศิลป์การสร้างสังคมและทรัพยากรมนุษย์”

เขียนโดย ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช

วันอังคารที่ 05 พฤศจิกายน 2013 เวลา 00:00 น. - แก้ไขล่าสุด วันอังคารที่ 05 พฤศจิกายน 2013 เวลา 09:59 น.
